

Häziriň ynanylýan «Hudaý Isasy» öňki dinlerden geçen obrazmy?

Category: Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Häziriň ynanylýan "Hudaý Isasy" öňki dinlerden geçen obrazmy?

HÄZIRIŇ YNANYLÝAN «HUDAÝ ISASY» ÖŇKI DINLERDEN GEÇEN OBRAZMY?

• Hristian ynanjynda:

Hudaý Isa – 25-nji dekaborda Beýtullahimde boý gyz Merýemden dünýä indi. 12 ýaşyna gelende çagalaryň mugallymydy. 30 ýaşanda Jon tarapyndan çokundyryldy. Isanyň on iki hawarisi bardy. Kesellän adamlary sagaltmak, suwda ýöremek, ölüleri direltmek, suwy şeraba öwürmek ýaly mugjyzalary görkezýärdi. «Hudaýyň ogly», «Alfa we Omega», «Taňrynyň goýuny» ýaly atlary bardy. Hawarilerinden Ýahudanyň dönükligine uçrap, 30 kümüş teňňä satylandan soň haça çüýlendi. Jaýlananyňa üç geçenden soň direlip, uçmaha gidendigine ynanylýar.

• Gadymy Müsür ynanjynda:

Gor (Hor, Horus) – 25-nji dekaborda boý gyz Isida-Meriden dünýä inenmiş. Gadymy Müsür mifologiyasynda ol asmanyň (Günüň) hudaýydyr. Ol Osiris we Isidanyň ogly. 30 ýaşanda Anup tarapyndan çokundyryldy we öz işine başlady. Goryň 12 hawarisi bardy. Kesellileri sagaltmak, suwuň üstünde ýöremek ýaly mugjyzalary bardy. Tifonyň dönükligine ucrap, haça gerildi.

Jaýlananyňa üç geçenden soňam täzeden direldi.

- **Gadymy grek mifologiýasynda:**

Attis – Frigiýanyň hudaýy. 25-nji dekaborda boý gyz Nanadan doguldy. Haça çüýlendi, jaýlandy, üç gün geçensoňam direldi.

- **Hindi ynanjynda:**

Krişna – Hindistanyň krişnasy boý gyz Dewakiden doguldy. Hawarilerine mugjyzalar görkezýärdi. Olam ölenden soň direldi.

- **Gadymy grek ynanjynda:**

Dionis – grekleriň Dionisi 25-nji dekaborda boý gyzdan dünýä indi. Ol gezende mugallym bolupdyr. Suwy şeraba öwürmek ýaly mugjyzalary görkezipdir. «Alfa we Omega» ady bilen ýatlanypdyr. Olam ölenden soň direlipdir.

- **Gadymy pers ynanjynda:**

Persiýaly Mitra – 25-nji dekaborda boý gyzdan dünýä indi. 12 sany hawarisi bardy. Bulam ýokarda agzalan mugjyzalardan görkezerdi. Ölenden soň üç gün geçende jaýlanan ýerinden täzedan dünýä indi. Mitranyň mukaddes günü ýekşenbe günüdi» (Seret: Jemil Meriç «Bir dünýäniň işiginden»)

Jemil Meriçiňem ünsi çekmek islän «Hudaý Isanyň» has öňki dini ynançlardan alynma ähtimallygynyň näderejede güýçlüdigi. Ateistleriň «Zeitgeist» dokumental filminde-de şu meseläniň üstünde jikme-jik durlup geçilýär. Pygamber Isanyň (a.s) Hudaý Isa dönderilmeginiň netijesi hökmünde ony tassyklap biljek hekaýaty adamlara aýdyp bermelidi. Tarsusly Pawel we hristianlygy kabul edenem bolsa, ýüregi hemişe paganlygyna galan Rim imperatory Konstantin ýalylar geçmişdäki gadymy ynançlardan hekaýatlar we paganist elementlerden doldurylan hristianlygy ýaýdylar. Şeýtmek bilen Paweldir imperator Konstantin pagan medeniýetini hristianlyk bilen utgaşdyryp, öz dini ynançlarynyň ýitip gitmezliguni gazandylar.

Merýem enäniň heýkelleri, Isanyň heýkelleri we başgalar,

butlar (ikonlar), haç pagan dininiñ hristianlygyna geçendiginiñ alamatlarydyr.

Pygamber Isany (a.s) Hudaý Isa öwürmek başga-da käbirleriniñ bähbidine boldy, olam buthana we papalykdyr.

Ylahyýetçi alym M.Yslamogly bu barada şeýle diýýär:

«Ýeri doldurylmaýan söýgi zäherlenýär. Ine, hristianlaryň Isa pygambere (a.s) bolan söýgüsi şular ýaly söýgidir. Muny kim inkär edip biler? Hezreti Isa (a.s) zäherli söýgi netijesinde hudawylaşdyrylansoň, pygamber Isa ýom-ýok boldy. Üçlükçi (üç mukaddes ruha ynanýan) buthana Isany nusga alanok. Özüne eýerýänlere «Isa ýaly boluň» diýip bilmeýär. Nädip diýsin? Muny diýmek, «Hudaý boluň» diýmek bolýar-a. Şonuň üçin bu gezek buthana eserdeňligi elden bermän Hezreti Isadan boşadan pygamberlik derejesine özünü oturdýar. Isanyň söýgüsinden ýaňa Isany öldüren Paweliň dilinde hakyky ýüzüni görkezýär.»

(Seret: Mustafa İslamoğlu «Efendim»)

Yslamoglynyň aýdyşy ýaly, pygamber bolasy gelyänler pygamberlerini hudaý etdiler, şeýtmek bilen olar onuň derejesinde hökmürowanlyk gurup, şol derejäniň adamlaryň gözündäki ygtybaryny we hormatyny ulanmak islediler. Şeýtmek bilen şol derejäniň güýjüne erbetligiň hasabyna ulanyp, awtoritar režimlerini berkitmek islediler. Şular ýaly zatlary jöhit dininde-de (iudaizm) ulandylar. Ýewreý hahamlary (ruhanylary) awtoritarlaşdylar. Yslamda-da synanyşmalar boldy. Ilki Hezreti Muhammede (s.a.w) «Ol Allanyň söýgüsi, ol iň beýik ynsan, ol adamdan has ýokary barlyk (göýä oňa bolan söýgi bilen ony beýgeldýärdiler) diýdiler, ýöne bu duzakdan başga zat däl di.

Biziň hilegärlerimiz (Ony aşa beýgeldýänler) has soň «biz onuň ýaly bolup bilmeýäs, ol pygamber ahyryn, ol erbetliklerden saplanan, ol günäsiz, arassa, bagyşlanan, ezelden saýlanan, biziň oňa eýermegimiz mümkin däl» diýip, pygamberimizi yzyna eýerip bolmajak derejä ýerleşdirdiler. Hezreti Muhammedi hudaý yglan eden tarykatlaram boldy. Ýogsam bolmasa, Kuran öwran-öwran «pygambere eýeriň» diýýändigine garamazdan. Şeýdibem

pygamberlik derejesine öz alymlaryny, şeýhlerini, hojalaryny, öwlüýälerini, ymamlaryny, öňbaşçylaryny oturtdylar.

Pygamber kürsüsine şeýhlerini, hojalaryny, ymamlaryny, öwlüýälerini, öňbaşçylaryny oturdanlary bilen oňmadyklaram boldy. Has soňky gelen nesiller bolsa işi mazaly sozdy we «biz näme etsegem şol tagsyrlar ýaly bolup bilmejegimizi» aýtdylar. Beýigiň diňe Alladygy aýdylýan dinimizde hökmürowanlyk we güýç awtoritarizmini ýola goýmak üçin nijeme beýikleri toslap tapdylar, birgiden hyýaly dereje-mertebeleri oýlap tapdylar. Bu hökmürowanlygy döretmek islänleriň köpüsi şolardy diýip biljek däl, beýdenleri az. Ýöne muny asyl şeýdenler şol ymamlaryň, liderleriň yzyna eýerijilerdir.

Fehmi UÝAR.